

Bütün İnsanlar Ölümlüdür

SIMONE DE BEAUVOIR

9 Ocak 1908'de Paris'te doğdu. İlköğretimini Katolik okullarında gördü. Babasının yönlendirmesiyle 1925'de matematik, felsefe, edebiyat ve dil alanlarında yükseköğrenimine başladı. 1928 yılında Sorbonne'dan diploma alan dokuz kadından biriydi. École Normale Supérieure'de felsefe öğretmenliği sınavlarına hazırlanırken hayat arkadaşı olacak Jean-Paul Sartre'la tanıştı. 1929 ile 1943 yılları arasında, sadece yazarlık hayatını kazanabilecek duruma gelene kadar, Marsilya, Rouen, Paris gibi şehirlerde lise öğretmenliği yaptı. 1943 yılında yazdığı Konuk Kız ilk edebi eseri olarak görülür. Ardından *Başkalarının Kamı* (1945), *Bütün İnsanlar Ölümlüdür* (1946), *Mandarinler* (1954 Goncourt ödüllü), *Güzel Görüntüler* (1966) ve *Yıkılmış Kadın* (1968) geldi.

De Beauvoir aynı zamanda hayatını ve eserlerini okuyucuya anlatmak için anılarını da kaleme aldı. Bir yazar için yaşamın mutluluğu ile yazmanın gerekliliği arasında seçim yapmanın imkânsız olduğu fikri otobiyografik yazılarının temelini oluşturdu. Bir yanda paylaşılan bir mutluluk diğer yanda da hayat kurtaran bir sıkıntı varken, kendini eserlerinin nesnesi yaparak bu ikilemden biraz olsun kurtuldu. Dünya çapındaki feminist hareketin kaynak eseri olmuş *İkinci Cins* (1949) kitabının dışında De Beauvoir'ın birçok felsefi ve teorik metni vardır.

Elli bir yıllık hayat arkadaşı Jean-Paul Sartre'm ölümünden sonra Simone de Beauvoir *Veda Töreni* (1981) ile Sartre'la mektuplaşmalarının büyük bir kısmını yayımladı. 14 Nisan 1986'daki ölümüne kadar, Sartre'la birlikte kurdukları *Les Temps Modernes* dergisine katkıda bulunmaya ve feminizm hareketiyle olan dayanışmasını da her fırsatta ve sayısız kez çeşitli yollarla göstermeye devam etti.

IŞIK ERGÜDEN

1960, İstanbul doğumlu. Kitap çevirmeni. Ayrıca *Sessizliğin Anarşisi*, *Hapishane Çağı*, *Kurğusuz ve Yaşanmamış* adlı matbu kitaplarla, *Sözler*, *Yazılar*, *Sorular* adlı e-kitabın yazarı...

Bütün İnsanlar Ölümlüdür

© 2019 ALFA Basım Yayım Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.

Tous les hommes sont mortels

© 1946, Éditions Gallimard

Kitabın Türkçe yayın hakları Éditions Gallimard aracılığıyla Alfa Basım Yayım Dağıtım Ltd. Şti.'ne aittir. Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir elektronik veya mekanik araçla çoğaltılamaz. Eser sahiplerinin manevi ve mali hakları saklıdır.

Yayıncı ve Genel Yayın Yönetmeni M. Faruk Bayrak

Genel Müdür Vedat Bayrak

Yayın Yönetmeni Mustafa Küpüşoğlu

Kitap Editörü Esra Kökkılıç

Kapak Tasarımı Füsün Turcan Elmasoğlu

Sayfa Tasarımı Muzaffer Aysu

ISBN 978-605-171-942-9

1. Basım: Mart 2019

Baskı ve Cilt

Melisa Matbaacılık

Çiftehavuzlar Yolu Acar Sanayi Sitesi No: 8 Bayrampaşa-İstanbul

Tel: 0(212) 674 97 23 Faks: 0(212) 674 97 29

Sertifika no: 12088

Alfa Basım Yayım Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.

Alemdar Mahallesi Ticarethane Sokak No: 15 34410 Cağaloğlu-İstanbul

Tel: 0(212) 511 53 03 (pbx) Faks: 0(212) 519 33 00

www.alfakitap.com - info@alfakitap.com

Sertifika no: 10905

SIMONE DE
BEAUVOIR

BÜTÜN İNSANLAR ÖLÜMLÜDÜR

Çeviren: Işık Ergüden

ALFA

Jean-Paul Sartre'a

tamadres.com

GİRİŞ

tamadps.com

BÖLÜM I

Perde açıldı; Régine eğilerek gülümsedi; büyük avizenin ışıkları altında, pembe lekeler rengârenk kadın giysilerinin ve koyu renk erkek ceketlerinin üzerinde kırpışıp duruyordu; her çehrede gözler vardı ve bütün bu gözlerin dibinde Régine eğilip gülümsüyordu; çağlayanların uğultusu, çiğların gümbürtüsü eski tiyatroyu dolduruyordu; taşkın bir güç Régine’i yeryüzünden söküp alıyor, göğe fırlatıyordu. Régine tekrar eğildi. Perde kapandı ve Régine elinde Florence’ın elini hissetti; bu eli hızla bırakarak çıkışa doğru yürüdü.

“Beş tekrar, gayet iyi,” dedi rejisör.

“Bir taşra salonu için iyi.”

Fuayeye açılan basamaklardan indi. Régine’i ellerinde çiçeklerle bekliyorlardı; aniden yere inmişti. Karanlıkta görünmeden, anonim bir halde oturlurlarken kim oldukları bilinmiyordu; insan kendini bir tanrılar meclisinin önünde sanabilirdi; ama tek tek karşımıza çıktıklarında, önemsiz zavallı insanlar oluyorlardı. Söylemeleri gereken kelimeleri bulup çıkarırlardı ağızlarından: “Muhteşem! Altüst edici!” ve gözleri de coşkuyla parıldardı: Tam vaktinde yanan ve artık ihtiyaç olmadığına tasarruf edilip söndürülen ufacık bir alev. Florence’ın da etrafını sarmışlardı; ona çiçekler getirmişlerdi; onunla konuşabilmek

için gözlerinin dibinde ateşler yakmışlardı. Sanki ikimizi birden sevebilirlermiş gibi, diye düşündü Régine öfkeyle. Biri esmer biri sarışın, ikisi de kendi farklılığına kapanmış! Florence gülümsüyordu. Kendisinin de Régine kadar yetenekli ve güzel olduğuna inanması için hiçbir engel yoktu.

Roger Régine'i locasında bekliyordu; onu kollarının arasına aldı:

“Hiç bu geceki kadar güzel oynamamıştın!” dedi.

“Böyle bir seyirci için fazla iyi,” dedi Régine.

“Çok alkışladılar,” dedi Annie.

“Yaa, Florence'ı da benim kadar alkışladılar.”

Tuvalet masasının önüne oturmuş saçlarını tararken, Annie de giysisinin kopçalarını açıyordu. Régine düşünüyordu: “Florence benim için kaygılanmıyor, ben de onu dert etmemeliyim.” Ama dert ediyordu, boğazında kekremesi bir tat vardı.

“Sanier'nin burada olduğu doğru mu?” diye sordu.

“Evet. Sekiz treniyle Paris'ten geldi. Hafta sonunu Florence'la geçirdi.”

“İyice kapıldı,” dedi Régine.

“Öyle gözüküyor.”

Ayağa kalkınca giysisi ayaklarının dibine düştü. Sanier'yle ilgilenmiyordu, hatta onu biraz gülünç bile buluyordu; yine de Roger'nin lafları gücüne gitmişti.

“Mauscot'un bu konu hakkında ne dediğini merak ediyorum.”

“Florence'a çok şey söylüyor,” dedi Roger.

“Ya Sanier, o da Mauscot'yu kabul ediyor mu?”

“Sanırım o haberdar değil,” dedi Roger.

“Ben de öyle sanırım,” dedi Régine.

“Bizi Royal'de bekliyorlar, bir kadeh bir şey içmek için. Gidiyor muyuz?”

“Elbette gidiyoruz.”

Nehirden gelen serin bir rüzgâr girintili çıkıntılı kuleleri fark edilen katedrale doğru yükseliyordu. Régine ürperdi.

“*Rosalinde* eğer bir başarıysa, taşrada bir daha asla turneye çıkmam.”

“Başarılı olacak,” dedi Roger. Régine’in kolunu sıktı. “Büyük bir aktris olacaksın.”

“O zaten büyük bir aktris,” dedi Annie.

“Sizin böyle düşünmeniz çok kibarca.”

“Sen öyle düşünmüyor musun?” dedi Roger.

“Bu yeni kanıtlar ki?” dedi Régine. Eşarbını boynuna doladı. “Bir emare olmalı. Mesela başınızın üzerine bir hale konar ve o zaman siz Rachel ya da La Duse olduğunuzu öğrenirsiniz...”

“Emareler olacak,” dedi Roger neşeyle.

“Hiçbiri gerçekten kesin olamaz. İhtiraslı olmadığın için şanslısın sen.”

Roger güldü:

“Beni taklit etmeni kim engelliyor ki?”

Régine de güldü ama kendini neşeli hissetmiyordu:

“Kendim,” dedi.

Karanlık sokağın sonu kırmızı ışıklı izbe bir yere açılıyordu. Royal’di burası. İçeri girdiler. Régine grubun geri kalanını hemen farkedip onların masasına oturdu. Sanier, Florence’in omzuna kolunu atmıştı, İngiliz kumaşından takım elbisesi içinde kaskatı duruyor ve ona bakıyordu. Régine, Roger’nin gözlerinde de sık rastladığı için, bu bakışlara aşınaydı. Florence çocuksu güzel dişlerini göstererek gülümsüyordu; ona söylediği, söyleyeceği sözleri içinden dinliyordu: “Sen büyük bir aktris olacaksın. Diğer kadınlara benzemiyorsun.” Régine, Roger’nin yanına oturdu. Sanier yanılıyor, diye düşündü. Florence yanılıyor; o dehası olmayan küçük bir kız; hiçbir kadın benim-

le boy ölçüşemez. Ama bunu nasıl kanıtlamalı? Onda da bendeki inanç var. Üstelik benden çekinmiyor; o ise benim kalbimi acıtan bir yara. Bunu kanıtlayacağım, diye düşündü ihtirasla.

Çantasından küçük bir ayna çıkardı ve dudak kıvrımını düzeltir gibi yaptı; kendini görmeye ihtiyacı vardı; yüzünü seviyordu; sarı saçlarının canlı ayrıntılarını, geniş alınının ve burnunun kibirli sertliğini, ateşli ağzını, mavi gözlerinin cüretkârlığını seviyordu; güzeldi, hem de öyle buruk ve münzevi bir güzellik ki önce şaşırıyordu. Ah, keşke iki kişi olsaydım, diye düşündü, biri konuşan öteki dinleyen, biri yaşayan öteki bakan, kendimi nasıl da severdim! Kimseye imrenmezdim. Çantasını kapattı. O esnada kendi görüntülerine sevgiyle gülümseyen binlerce kadın vardı.

“Dans edelim mi?” dedi Roger.

“Hayır, canım istemiyor.”

Ayağa kalkmışlar, dans ediyorlardı; iyi dans edemiyorlardı ama farkında değillerdi, mutluydular. Tüm aşkları gözlerinden okunuyordu. İkisinin arasında, büyük bir insanlık dramı, sanki yeryüzünde kimse âşık olmamış gibi, sanki Régine hiç sevmemiş gibi yaşanıyordu. Bir erkek bir kadını ilk kez, hem kaygıyla hem şefkatle arzuluyordu, ilk kez bir kadın bir erkeğin kollarında etten kemikten bir put haline geldiğini hissediyordu. Yepyeni bir ilkbahar yeşeriyordu, her ilkbahar gibi biricik, Régine ise çoktan ölmüştü. Sivri tırnaklarını kendi avuçlarına batırdı. Hiç inkâra yer yoktu; şu anda Sanier'nin kalbinde Florence'ın yüce bir zaferle ışıldamasını hiçbir başarı, hiçbir zafer engellemeydi. “Buna katlanmayacağım, katlanamam.”

“Dönmek istemiyor musun?” dedi Roger.

“Hayır.”

Orada kalmak istiyordu; onlara bakmak istiyordu. Onlara bakıyor ve düşünüyordu: “Florence Sanier'ye yalan

söylüyor; Sanier Florence konusunda yanılıyor, onların aşkı bir yanlış anlama.” Ama onları yalnız bıraktığında, Sanier Florence’ın ikiyüzlülüğünü bilmediğinden, Florence ise bunu düşünmekten kaçındığından, aşklarını sahici ve büyük bir aşktan ayıracak hiçbir şey olmayacaktı. Ben niye böyleyim, diye düşündü Régine. İnsanlar yaşarken, etrafımda birbirlerini sevip mutlu olurlarken, beni öldürüyorlarmış gibi geliyor bana.

“Üzgün bir haliniz var bu akşam,” dedi Sanier.

Régine ürperdi. Gülmüşler, dans etmişler, şişelerce içki içmişlerdi. Artık dans pisti neredeyse bomboştu; vaktin nasıl akıp gittiğini hissetmemişti.

“Sahneden sonra hep üzgün olurum,” dedi.

Çaba sarfederek gülümsedi.

“Yazar olduğunuz için şanslısınız: kitaplar kalıcı. Bizlerinse yankısı çok geçmeden kaybolur.”

“Ne önemi var?” dedi Sanier. “Önemli olan yaptığımı başarmak.”

“Ne için?” dedi. “Kimin için?”

Sanier hafiften sarhoş olmuştu; yüzü telaşsızdı, sanki tahtadan yontulmuş gibi, ama alnındaki damarlar fırlamıştı. Ateşli ateşli konuştu:

“Her ikinizin de istisnai birer kariyer yapacağınıza eminim.”

“İstisnai kariyerden bol bir şey yok!” dedi Régine.

Güldü Sanier:

“Pek müşkülpesentsiniz.”

“Evet. Benim de kusurum bu.”

“Erdemlerin en başında gelir.”

Dostça bir ifadeyle bakıyordu ama bu, onu tamamen küçümsemesinden daha beterdı. Régine’i görüyor, ona değer veriyor ama yine de Florence’ı seviyordu. Roger’in dostu olduğu doğrudu, Régine’in onu baştan çıkarmaya

hiç çalışmamış olduğu da doğrudu. Yine de onu tanıyor ama Florence'ı seviyordu.

“Uykum var,” dedi Florence.

Müziyenler çoktan enstrümanlarını kılıflarına sokmakla meşguldü; çıktılar. Florence, Sanier'nin kolunda uzaklaştı. Régine, Roger'nin koluna girdi; yeni sıvanmış ve renkli vitraylı tabelalarla süslü binalarla dolu küçük bir sokaktan geçtiler: Yeşil Değirmen, Mavi Maymun, Kara Kedi. Kapı eşiklerine oturmuş yaşlı kadınlar, geçerken onlara laf attılar. Ardından, pencere kanatlarına kalpler oyulmuş burjuva sokaklarından geçtiler. Çoktan gün doğmuştu ama bütün şehir uyuyordu. Otel uyuyordu. Roger gerindi ve esnedi: “Çok uykum var.”

Régine otelin küçük bahçesine bakan pencereye yaklaştı; panjurlardan birini kendine çekti.

“Bu adam!” dedi. “Çoktan kalkmış. Niçin bu kadar erken kalkıyor?”

Adam oradaydı, bir şezlonga uzanmış, Hint fakiri gibi hareketsiz yatıyordu. Her sabah oradaydı. Ne bir şey okuyor ne uyuyordu, kimseyle konuşmuyordu; gözlerini kocaman açmış göğe bakıyordu; şafak vaktinden geceye dek, çimenlerin ortasında kımıldamadan yatıyordu.

“Uyumuyor musun?” dedi Roger.

Régine ikinci panjuru da çekti ve pencereyi kapadı. Roger ona gülümsüyordu. Yatağa girecek, şişkin yastığa başını koyacak ve Roger de onu kollarının arasına alacaktı; dünyada ikisinden başka kimse olmayacaktı. Bir başka yatakta ise Florence, Sanier'yle birlikte... Kapiya doğru yürüdü.

“Hayır. Hava alacağım.”

Odadan çıktı ve bakır tırazan başlıklarının ışıldadığı sessiz merdivenden indi; uyumaktan nefret ediyordu; uyurken uyanık birileri hep oluyordu ve onları etkilemek hiç mümkün değildi. Bahçe kapısını itti: El değmemiş cılız bir asmanın tırmandığı dört duvarla kapatılmış, çakıl-

lı yollarla çevrili yeşil bir çimenlik. Bir şezlonga uzandı. Adam gözünü bile kırpmamıştı. Ne bir şey görüyor ne de işitiyor gibiydi. Ona imreniyorum. Dünyanın bu kadar geniş ve yaşamın bu kadar kısa olduğunu bilmiyor; başka insanların var olduğunu bilmiyor. Başının üzerindeki bu gökyüzü parçasıyla yetiniyor. Ben, sanki dünyada tek sevdiğim oymuş gibi her bir şeyin bana ait olmasını isterim; ben her şeyi istedikçe ellerim boş kalıyor. Ona imreniyorum. Sıkıntı nedir bilmediği kesin.

Başını kaldırıp gökyüzüne baktı. Düşünmeye çalıştı: “Ben burdayım ve başımın üzerinde bu gökyüzü var, hepsi bu, yeterli.” Ama bu bir aldatmacaydı. Régine’i düşünmeyen Sanier’nin kollarında yatan Florence’ı düşünmekten kendini alıkoyamıyordu. Çimenlere baktı. Bu çok eski bir ıstıraptı. Buna benzer bir çimenliğin üzerindeydi, uzanmıştı, yanağı toprağa dayalı, çimenlerin gölgesinde böcekler koşturuyordu, çimenlik uçsuz bucaksız, tekdüze bir ormandı, hepsi birbirinin aynı, hepsi benzer binlerce küçük yeşil yaprak dikiliyordu, birbirlerini dünyadan gizliyorlardı. Kaygıyla düşünmüştü: Bir tutam ot olmak istemiyorum. Başını çevirdi. Adam da onu düşünmüyordu; ağaçlardan ve çimenliğin üzerine saçılmış koltuklardan onu ayırdetmesi güçtü: Dekorun bir parçasıydı. Adam onu öfkelen-diriyordu; birdenbire, adamın sükûnetini bozmak ve onun için var olmak istedi. Konuşması yeterdi; hep bu kadar basit olmuştu: Cevap verirler ve gizem dağılırdı, şeffaf ve içi boş oluverirlerdi ve o zaman da ilgisizce kendinden öteye fırlatıverirdi onları. Öyle kolaydı ki bu oyun artık pek eğlendirmiyordu, kazanacağından baştan emindi. Yine de bu sakin adam kafasını karıştırıyordu. Adamı inceledi. Kemerli büyük burnuyla oldukça yakışıklıydı, çok iriyarı ve atletik gözüküyordu; gençti; en azından derisi, teni genç bir erkeğinkiydi. Yanında hiç kimsenin varlığını

hissetmiyor gibiydi; yüzü bir ölününki kadar huzurluydu, gözleri boştu. Régine ona bakarken bir tür korku hissetti. Tek kelime etmeden ayağa kalktı.

Adam bir şey işitmiş olmalıydı. Ona baktı. En azından bakışı üzerine yöneldi ve Régine hafifçe gülümsedi. Adamın gözleri insana küstah gelebilecek bir ısrarla Régine'e takılmıştı ama onu görmüyordu. Adamın ne gördüğünü Régine bilmiyordu; bir an düşündü: Ben yok muyum acaba? Ben değil miyim bu? Bu gözleri daha önce de görmüştü. Boğazında bir hırıltıyla yatağında yatan babası elini tuttuğunda; elini tutuyordu ama Régine'in eli yoktu. Olduğu yerde donup kalmıştı; sessiz, yüzsüz, yaşamsız: bir düzmeceydi bu. Sonra kendine geldi; bir adım attı. Adam gözlerini kapadı. Eğer kendisi kıılmamış olsaydı, sanki sonsuza dek karşı karşıya kalacaklarmış gibi geldi Régine'e.

“Ne tuhaf adam!” dedi Annie. “Yemek yemek için bile içeri girmedi.”

“Evet, tuhaf biri,” dedi Régine.

Sanier'ye bir fincan kahve uzattı. Verandanın camkânlarından bahçe görünüyordu; fırtınalı gökyüzü, siyah saçları, beyaz gömleği, flanel pantolonuyla bir şezlonga uzanmış adamı görüyordu. Adam görmeyen gözleriyle göğün hep aynı köşesine bakıyordu. Régine bu bakışı unutmamıştı; bu gözlerle bakıldığında dünyanın nasıl göründüğünü bilmek isterdi.

“Nevrastenik biri,” dedi Roger.

“Bu bir şey açıklamaz,” dedi Régine.

“Bence aşk acısı çeken biri,” dedi Annie. “Sizce değil mi, kraliçem?”

“Belki,” dedi Régine.

Belki de gözlerinin üzerinde bir görüntü donup kalmış ve bir perde gibi gözünü kapatmıştı. Bu görüntünün

nasıl bir yüzü vardı? Niçin böyle olmuştu? Régine alnını sıvazladı. Hava boğucuydu. Şakaklarında havanın ağırlığını hissediyordu.

“Biraz daha kahve?”

“Hayır,” dedi Sanier. “Saat üçte Florence’la buluşmaya söz verdim.”

Sanier ayağa kalktığıında Régine düşündü: “Ya şimdi ya asla.”

“Florence’ı bu rolün kendisine göre olmadığına ikna edin,” dedi Régine. “Kendine haksızlık eder, yararı olmaz.”

“Denerim. Ama inatçıdır.”

Régine öksürdü. Boğazı tıkanıyordu. Ya şimdi ya asla. Roger’ye bakmamalıydı, geleceği düşünmemeliydi, hiçbir şey düşünmemeli ve bodoslama dalmalıydı. Kahve fincanını tabağına koydu.

“Onu Mauscot’nun etkisinden kurtarmak gerek. Çok kötü öğütler veriyor. Onunla daha uzun süre kalırsa kariyerini mahvedecek.”

“Mauscot mu?” dedi Sanier.

Üst dudağı yukarı kalkmış dişleri görülüyordu, bu onun gülümseyiş tarzıydı; ama yüzü kızarmış, alnındaki damarlar şişmişti.

“Nasıl? Bilmiyor musunuz?” dedi Régine. “İki yıldır birlikteler.” Ekledi: “Florence’a çok yararı dokundu.”

Sanier ceketinin eteklerini topladı.

“Bilmiyordum,” dedi dalgın bir ifadeyle.

Elini Régine’e uzattı: “Görüşmek üzere!”

Eli sıcaktı. Sakin ve yapmacık adımlarla kapıya doğru yürüdü, öfkeden allak bullak olmuş gözüküyordu. Büyük bir sessizlik çöktü. Olan olmuştu; geriye dönülemezdi artık. Régine fincanın tabağın üzerinde çınlamasını, koyu kahvenin sarı porselende bıraktığı halkaları asla unutamayacağını anlamıştı.

“Régine! Nasıl yapabildin?” dedi Roger.

Sesi titriyordu; bakışındaki aşına şefkati, neşesi sönmüştü; bir yabancıydı, bir yargıç ve Régine bu dünyada yapayalnızdı. Kızardı ve kızardığı için kendinden nefret etti.

“İyi biri olmadığımı biliyorsun,” dedi yavaşça.

“Ama yaptığın şey aşağılık.”

“Buna aşağılık mı deniyor?” dedi Régine.

“Neden Florence’a saldırıyorsun? Aranızda ne geçti?”

“Hiçbir şey.”

Roger kederli bir ifadeyle onu süzdü:

“Anlamıyorum,” dedi.

“Anlayacak bir şey yok.”

“En azından bana açıklamaya çalış,” dedi. “Nedensiz yere kötü davrandığını düşünmeyeyim hiç olmazsa.”

“Ne istersen onu düşün,” dedi şiddetle.

Şaşkın bir ifadeyle bakan Annie’yi bileklerinden kavradı:

“Beni yargılamaktan men ederim seni,” dedi.

Kapıdan çıktı. Dışarda kapalı bir gökyüzü şehri eziyordu, tek bir esinti yoktu. Régine’in gözleri yaşlarla doldu. Sanki kötülük tek taraflı olabilirmiş gibi! Sanki keyfi için kötü davranıyormuş gibi! Onlar asla anlamayacaklardı, Roger bile anlayamazdı. Kayıtsız ve yüzeyseldiler; bu kekre yanığı göğüslerinde hissetmiyorlardı. Ben onların türünden değilim. Adımlarını daha da hızlandırdı; bir derenin aktığı dar yolda yürüyordu; iki oğlan çocuğu bir tuvaletin içinde kahkahalarla birbirlerini kovalıyorlardı, kıvrık saçlı küçük bir kız duvara vurdurup top oynuyordu. Kimsenin Régine’le ilgilendiği yoktu: yoldan geçen bir kadın. Nasıl razı olabiliyorlar, diye düşündü. Ben olmaya çağım. Yüzüne kan hücum etti. Artık Florence biliyordu ve o akşam tiyatrodaki herkes biliyor olacaktı. Onların gözlerinde kendini gördü: kıskanç, kalleş, çapsız. Beni etkilemelerine izin verdim, benden nefret etmekten çok mutlu

olacaklar. Roger'den bile yardım göremezdi. Roger üzgün üzgün ona bakıyordu: kalleş, kıskanç, çapsız.

Dere kıyısındaki taş korkuluğa oturdu; yoksul evlerden birinde bir keman gıcırdayordu. Uyumak istiyordu; üstelik çok geç, oradan çok uzakta uyanmalıydı. Uzun süre yerinden kıvıldamadı. Aniden alnında su damlacıkları hissetti, dere hafifçe dalgalanıyordu, yağmur yağıyordu. Yeniden yürümeye başladı. Bu kızarmış gözleriyle bir kafeye girmek istemiyordu, otele dönmek istemiyordu.

Sokak, gotik ve soğuk bir kilisenin yükseldiği bir meydana açılıyordu. Çocukken kiliseleri sevmiştir. Çocukluğuna candan bağlıydı içeri girdi. Ana sahında diz çöktü ve başını ellerinin arasına aldı. "Kalbimin en derin yerini gören Tanrım..." Eskiden genellikle üzüntülü günlerinde böyle dua ederdi ve Tanrı onun için okur, ona daima hak verirdi. Böylesi zamanlarda azize olmayı hayal ederdi, kendini kırbaçlar, geceleyin zeminde yatar. Ama gökyüzü seçilmişlerle doluydu, fazlasıyla azize vardı. Tanrı bütün insanları seviyordu, ama Régine bu ayrımsız iyi niyetle yetinemezdi; artık Tanrı'ya inanmıyordu. Ona ihtiyacım yok, diye düşündü başını kaldırarak. Kınanan, lanetli, dışlanmış biriyken, kendime sadık kalsam ne fark eder? Kendime sadık kalacağım ben; kendime karşı hatalı davranmayacağım. Onları bana öyle tutkuyla hayran olmaya mecbur ederim ki, her bir hareketim onlar için kutsal olur. Bir gün başımın üzerinde haleyı hissederim.

Kiliseden çıktı, bir taksiye işaret etti. Yağmur yağmaya devam ediyordu ve kalbinde huzurlu, büyük bir ferahlık hissediyordu. Utancı yenmişti, düşünüyordu: "Tek başımayım, güçlüyüm, istediğimi yaptım. Onların aşklarının bir yalan olduğunu kanıtladım, Florence'a var olduğumu kanıtladım. Benden nefret etsinler, beni küçümsesinler: Ben kazandım."